Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

13. juli 2017*

»Præjudiciel forelæggelse – retternes kompetence på det civil- og handelsretlige område – forordning (EF) nr. 44/2001 – intellektuel ejendomsret – EF-design – forordning (EF) nr. 6/2002 – artikel 81 og 82 – søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse – kompetence for EF-designdomstolene i den medlemsstat, hvor sagsøgte har bopæl«

I sag C-433/16

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Corte suprema di cassazione (kassationsdomstolen, Italien) ved afgørelse af 5. april 2016, indgået til Domstolen den 3. august 2016, i sagen

Bayerische Motoren Werke AG

mod

Acacia Srl,

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič (refererende dommer), og dommerne A. Prechal, A. Rosas, C. Toader og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: Y. Bot,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Bayerische Motoren Werke AG ved avvocati L. Trevisan og G. Cuonzo,

— Acacia Srl ved avvocati F. Munari, A. Macchi og M. Esposito,

— den italienske regering ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocati dello Stato S. Fiorentino og M. Santoro,

— Europa-Kommissionen ved C. Cattabriga og M. Wilderspin, som befuldmægtigede,

* Processprog: italiensk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1) og af Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design (EFT 2002, L 3, s. 1).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en sag mellem Bayerische Motoren Werke AG (herefter »BMW«), med hjemsted i München (Tyskland), og Acacia Srl, med hjemsted i Eboli (Italien), vedrørende afgørelsen af, hvilken ret der er kompetent til at træffe afgørelse i en sag anlagt af Acacia mod BMW.

Retsforskrifter

Forordning nr. 44/2001

3 Forordning nr. 44/2001 erstattede hvad angår forholdet mellem medlemsstaterne konventionen af 27. september 1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1978, L 304, s. 17, herefter »Bruxelles-konventionen«). Forordning nr. 44/2001 er selv blevet ophævet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1). I henhold til sidstnævntes forordnings artikel 66, stk. 1, »finder [den] kun anvendelse på retssager, som er anlagt, på officielt bekræftede dokumenter, som er udstedt eller registreret, og på retsforlig, som er godkendt eller indgået på eller efter den 10. januar 2015«.

4 Kapitel II i forordning nr. 44/2001 havde overskriften »Kompetence« og indeholdt ti afdelinger.

5 Afdeling 1 i nævnte kapitel med overskriften »Almindelige bestemmelser« indeholdt bl.a. forordningens artikel 2. Denne bestemmelse gentog i det væsentlige ordlyden af Bruxelleskonventionens artikel 2 og bestemte i stk. 1 følgende:

»Med forbehold af bestemmelserne i denne forordning skal personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, sagsøges ved retterne i denne medlemsstat.«

6 Afdeling 2 i dette kapitel i forordning nr. 44/2001, med overskriften »Specielle kompetenceregler«, omfattede bl.a. artikel 5. Denne bestemmelse gentog i det væsentlige ordlyden af Bruxelleskonventionens artikel 5 og bestemte følgende:

»En person, der har bopæl på en medlemsstats område, kan sagsøges i en anden medlemsstat

[…]

3) i sager om erstatning uden for kontrakt, ved retten på det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå

[…]«

7 Afdeling 6 i samme kapitel i forordning nr. 44/2001 havde overskriften »Enekompetence« og bestod af forordningens artikel 22. Denne bestemmelse gentog i det væsentlige ordlyden af Bruxelleskonventionens artikel 16 og var affattet således:

»Enekompetente, uden hensyn til bopæl, er:

[…]

4) i sager om registrering eller gyldighed af patenter, varemærker, design samt andre lignende rettigheder, der forudsætter deponering eller registrering, retterne i den medlemsstat, på hvis område der er ansøgt om deponering eller registrering, eller hvor deponering eller registrering er foretaget eller ifølge en fællesskabsretsakt eller en international konvention anses for at være foretaget.

[…]«

8 Afdeling 7 i kapitel II i forordning nr. 44/2001 med overskriften »Aftaler om værneting« indeholdt nævnte forordnings artikel 23 og 24.

9 Forordningens artikel 23, stk. 1, svarede i det væsentlige til Bruxelleskonventionens artikel 17 og bestemte:

»Såfremt parterne i tilfælde, hvor mindst en af dem har bopæl på en medlemsstats område, har aftalt, at en ret eller retterne i en medlemsstat skal være kompetente til at påkende allerede opståede tvister eller fremtidige tvister i anledning af et bestemt retsforhold, er denne ret eller retterne i den pågældende medlemsstat kompetente. […]

[…]«

10 Forordningens artikel 24 gentog i det væsentlige ordlyden af Bruxelleskonventionens artikel 18 og var affattet således:

»For så vidt en ret i en medlemsstat ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne forordning, bliver den kompetent, når sagsøgte giver møde for den. Denne regel finder ikke anvendelse, såfremt sagsøgte giver møde for at bestride rettens kompetence, eller såfremt en anden ret i medfør af artikel 22 er enekompetent.«

11 Afdeling 9 i kapitel II i forordning nr. 44/2001 med overskriften »Litispendens og indbyrdes sammenhængende krav« indeholdt bl.a. nævnte forordnings artikel 27. Denne artikel bestemte:

»1. Såfremt krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag, fremsættes mellem de samme parter for retter i forskellige medlemsstater, udsætter enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, på embeds vegne sagen, indtil denne rets kompetence er fastslået.

2. Når det er fastslået, at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, er kompetent, erklærer enhver anden ret sig inkompetent til fordel for den første.«

12 Denne afdeling 9 omfattede ligeledes forordningens artikel 28, som havde følgende ordlyd:

»1. Såfremt sager vedrørende krav, som er indbyrdes sammenhængende, verserer for retter i forskellige medlemsstater, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, udsætte sagen.

2. Når de pågældende sager verserer i første instans, kan enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, ligeledes efter anmodning fra en af parterne erklære sig inkompetent, forudsat at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, har kompetence til at påkende de pågældende krav, og dens lovgivning tillader forening heraf.

3. Ved indbyrdes sammenhængende krav forstås i denne artikel krav, der er så snævert forbundne, at det er ønskeligt at behandle og påkende dem samtidig for at undgå uforenelige afgørelser i tilfælde af, at kravene blev påkendt hver for sig.«

13 Kapitel VII i forordning nr. 44/2001 havde overskriften »Forholdet til andre instrumenter«. Kapitlet omfattede bl.a. artikel 67, som havde følgende ordlyd:

»Denne forordning udelukker ikke anvendelsen af bestemmelser, som på særlige områder fastsætter regler for retternes kompetence samt for anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser, og som er indeholdt i fællesskabsretsakter eller i de harmoniserede nationale lovgivninger til gennemførelse af disse retsakter.«

Forordning nr. 6/2002

14 Artikel 19 i forordning nr. 6/2002 findes under afsnit II med overskriften »Designlovgivningen«. Denne bestemmelse har overskriften »De rettigheder, der er knyttet til et registreret EF-design« og bestemmer i stk. 1:

»Registreringen som et EF-design giver indehaveren eneret til at bruge det pågældende design og til at forbyde tredjemand at bruge det uden indehaverens samtykke. Ved brug af det pågældende design forstås navnlig fremstilling, udbud, markedsføring, indførsel, udførsel eller brug af et produkt, som designet indgår i eller finder anvendelse på, eller oplagring af et sådant produkt med de nævnte formål.«

15 Forordningens afsnit IX har overskriften »Kompetence og retspleje i søgsmål vedrørende EF-design«. Dette afsnit indeholder bl.a. forordningens artikel 79-82.

16 Under overskriften »Anvendelse af [Bruxelles]konventionen« bestemmer forordningens artikel 79 følgende:

»1. Medmindre andet er fastsat i denne forordning, finder bestemmelserne i [Bruxelleskonventionen], anvendelse på sager vedrørende EF-design […].

[…]

3. For så vidt angår søgsmål af den i artikel 81 nævnte art:

a) finder [Bruxelleskonventionens] artikel 2 og 4, artikel 5, stk. 1, 3, 4 og 5, artikel 16, stk. 4, og artikel 24 […] ikke anvendelse

b) finder [Bruxelleskonventionens] artikel 17 og 18 […] anvendelse med forbehold af de begrænsninger, der er fastsat i artikel 82, stk. 4, i denne forordning

[…]«

17 Artikel 80, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, der har overskriften »EF-designdomstole«, har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne udpeger på deres områder det mindst mulige antal nationale domstole i første og anden instans som muligt (EF-designdomstole), til varetagelse af de opgaver, der pålægges ved denne forordning.«

18 I denne forordnings artikel 81, der har overskriften »Kompetence med hensyn til søgsmål vedrørende krænkelse og gyldighed«, er følgende fastsat:

»EF-designdomstolene har enekompetence til at afgøre:

a) søgsmål vedrørende krænkelse af EF-design og – for så vidt dette er tilladt efter national lovgivning – søgsmål vedrørende risiko for sådan krænkelse

b) søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af et EF-design, for så vidt sådanne søgsmål er tilladt efter national lovgivning

c) søgsmål vedrørende ugyldighed af et ikke-registreret EF-design

d) modkrav om et EF-designs ugyldighed fremsat i forbindelse med søgsmål i henhold til litra a).«

19 Forordningens artikel 82 med overskriften »International kompetence« bestemmer:

»1. Medmindre andet er fastsat i denne forordning eller i de bestemmelser i [Bruxelleskonventionen], der finder anvendelse i henhold til artikel 79, indbringes søgsmål af den i artikel 81 nævnte art for domstolene i den medlemsstat, hvor sagsøgte har sin bopæl, eller, såfremt vedkommende ikke har bopæl i nogen af medlemsstaterne, i en hvilken som helst medlemsstat, hvor sagsøgte har forretningssted.

2. Har sagsøgte hverken bopæl eller forretningssted i nogen af medlemsstaterne, indbringes sådanne søgsmål for domstolene i den medlemsstat, hvor sagsøger har sin bopæl, eller, såfremt vedkommende ikke har bopæl i nogen af medlemsstaterne, i en hvilken som helst medlemsstat, hvor sagsøgte har forretningssted.

3. Har hverken sagsøgte eller sagsøger en sådan bopæl eller et sådant forretningssted, indbringes sådanne søgsmål for domstolene i den medlemsstat, hvor [Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO)] har sit hjemsted.

4. Uanset stk. 1, 2 og 3:

a) finder artikel 17 i [Bruxelleskonventionen] anvendelse, hvis parterne aftaler, at en anden EF-designdomstol skal have kompetence

b) finder artikel 18 i [Bruxelleskonventionen] anvendelse, hvis sagsøgte giver møde for en anden EF-designdomstol.

5. Søgsmål af den i artikel 81, litra a) og d), omhandlede art kan ligeledes indbringes for domstolene i den medlemsstat, hvor krænkelsen har fundet sted, eller hvor der er risiko for, at den vil finde sted.«

20 Samme forordnings artikel 110, stk. 1, som findes i afsnit XII med overskriften »Afsluttende bestemmelser«, har selv overskriften »Overgangsbestemmelse« og lyder således:

»Design, der udgør en del af et sammensat produkt, som i medfør af artikel 19, stk. 1, er fremstillet eller bruges med det formål at give mulighed for at reparere et sammensat produkt med henblik på at genskabe dets oprindelige udseende, er ikke omfattet af beskyttelse som EF-design, før der på forslag af Kommissionen træder ændringer i kraft i forhold til denne forordning.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

21 Acacia fremstiller og markedsfører alufælge til hjul til motorkøretøjer. Som det fremgår af sagens akter for Domstolen, er disse fælge kopier af alufælge fremstillet af bilfabrikanterne og markedsføres under mærket WSP Italy, idet forkortelsen WSP står for »Wheels Spare Parts« (herefter »kopifælgene«).

22 For så vidt som de fælge, der fremstilles af bilfabrikanterne, er registreret som EF-design, er Acacia af den opfattelse, at selskabets kopifælge henhører under den såkaldte »reparationsklausul« i artikel 110, stk. 1, i forordning nr. 6/2002.

23 Ved stævning, der angiveligt blev forkyndt den 21. januar 2013, anlagde Acacia sag mod BMW ved Tribunale di Napoli (retten i Napoli, Italien) for at få fastslået, at der ikke forelå krænkelse af BMW's EF-design angående alufælge til hjul til motorkøretøjer, og for at få fastslået, at BMW havde misbrugt sin dominerende stilling og udvist illoyal konkurrence. Acacia nedlagde endvidere påstand om, at det skulle pålægges BMW at ophøre med enhver aktivitet, der var til hinder for markedsføringen af kopifælgene.

24 BMW indtrådte i sagen ved indlevering af svarskrift ved den pågældende ret. I dette processkrift fremsatte selskabet indledningsvis en formalitetsindsigelse om, at forkyndelsen af stævningen ikke var sket eller var ugyldig, samt at Acacias fuldmagt var ugyldig. Subsidiært, men stadig indledningsvis, påberåbte BMW sig ligeledes de italienske retters manglende kompetence. Mere subsidiært, i tilfælde af at disse formalitetsindsigelser blev afvist, nedlagde selskabet påstand om frifindelse, idet Acacias påstande var faktisk og retligt ugrundede.

25 I svarskriftet anførte BMW bl.a. følgende:

»Blot som en processuel konsekvens af den materielle modtagelse af en retsakt, der påberåber sig at have retskraft, for ikke at løbe risikoen for at blive erklæret uretmæssigt udebleven, indgiver BMW […] dette processkrift med henblik alene på for det første at gøre gældende, at [Acacia] ikke har forkyndt stævningen, og for det andet i det højst usandsynlige tilfælde, at retten skulle fastslå, at sagen var anlagt korrekt, at fastslå, at de italienske retter mangler kompetence, men at det i stedet er de tyske retter, der har kompetence i den af Acacia anlagte sag.«

26 Under retsmødet den 27. maj 2014 pålagde Tribunale di Napoli (retten i Napoli) en frist for indgivelse af yderligere processkrifter vedrørende formalitetsspørgsmålene.

27 Den 3. oktober 2014 indgav BMW en anmodning til den forelæggende ret, Corte suprema di cassazione (kassationsdomstolen, Italien), om forudgående afgørelse af spørgsmålet om retternes kompetence, som stadig var verserende for Tribunale di Napoli (retten i Napoli). Selskabet gentog sit synspunkt om, at de italienske retter ikke havde kompetence til at påkende den af Acacia anlagte sag. Acacia var derimod af den opfattelse, at de italienske retters kompetence var stiltiende accepteret af BMW, idet dette selskab efter at have fremsat formalitetsindsigelsen om, at forkyndelsen af stævningen ikke var sket eller var ugyldig, samt at Acacias fuldmagt var ugyldig, for Tribunale di Napoli (retten i Napoli), alene havde gjort indsigelsen om de italienske retters manglende kompetence gældende subsidiært.

28 Den 4. marts 2015 indgav statsadvokaten sine konklusioner til den forelæggende ret, idet han nedlagde påstand om, at de italienske retter skulle erklæres inkompetente.

29 På denne baggrund har Corte suprema di cassazione (kassationsdomstolen) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Kan en indsigelse mod kompetencen for den nationale ret, ved hvilken søgsmålet er anlagt, såfremt den fremsættes på et indledende trin, men i form af en subsidiær påstand i forhold til andre indledende formalitetsindsigelser, og under alle omstændigheder inden fremsættelsen af bemærkninger vedrørende realiteten, opfattes som accept af denne rets kompetence som omhandlet i artikel 24 i forordning nr. 44/2001?

2) Skal den manglende fastlæggelse i artikel 82, stk. 4, i forordning nr. 6/2002 af muligheden for, at andre retter end retten på det sted, hvor sagsøgte har sin bopæl, som fastlagt i medfør af samme forordnings artikel 82, stk. 1, har kompetence til at træffe afgørelse i tvister vedrørende en negativ anerkendelse, fortolkes således, at der er tillagt enekompetence for disse tvister?

3) Er det for at løse det [andet] spørgsmål nødvendigt at tage hensyn til fortolkningen af bestemmelserne om enekompetence i forordning nr. 44/2001, især fortolkningen af artikel 22, der fastsætter de tilfælde, hvor denne kompetence anvendes, herunder i sager om registrering og gyldighed af patenter, varemærker og design, men ikke tvister vedrørende en negativ anerkendelse, samt fortolkningen af artikel 24, hvorefter sagsøgte kan give møde for en anden ret, for så vidt en bestemt ret ikke allerede er kompetent i medfør af andre bestemmelser i denne forordning, hvilket indebærer, at den ret, for hvilken sagsøgeren har indbragt sagen, bliver kompetent?

4) Har tilgangen i Domstolens dom af 25. oktober 2012[, Folien Fischer og Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664),] om anvendelsen af artikel 5, nr. 3), i forordning […] nr. 44/2001 almindelig og absolut karakter, og finder den herved anvendelse på alle negative anerkendelsessøgsmål, hvorved det søges fastslået, at der ikke foreligger erstatningsansvar uden for kontrakt, herunder søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af et EF-design, og skal den kompetente ret i den foreliggende sag således fastlægges i henhold til artikel 81 i forordning nr. 6/2002 eller den nævnte artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001, eller kan sagsøgeren frit vælge mellem de to mulige kompetente retter?

5) Såfremt sager angående misbrug af dominerende stilling og illoyal konkurrence anlægges inden for rammerne af en tvist om EF-design, hvormed de indbyrdes hænger sammen, idet medhold i disse sager forudsætter, at det negative anerkendelsessøgsmål forudgående tages til følge, kan de da påkendes sammen med det sidstnævnte ved en og samme ret på grundlag af en udvidende fortolkning af artikel 28, stk. 3, i forordning nr. 44/2001?

6) Vedrører de to i [foregående spørgsmål] omhandlede sager erstatningsansvar uden for kontrakt, og er dette i bekræftende fald relevant for at fastlægge, om den foreliggende sag omfattes af forordning nr. 44/2001 [artikel 5, nr. 3)] eller forordning nr. [6/2002] hvad angår retternes kompetence?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

30 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 24 i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en formalitetsindsigelse om manglende kompetence hos den ret, som sagen er indbragt for, der er blevet fremsat i første svarskrift, men subsidiært i

forhold til de øvrige formalitetsindsigelser, der er fremsat i samme processkrift, kan betragtes som en accept af denne rets kompetence og således som en udvidelse af kompetencen i henhold til denne bestemmelse.

31 Det bemærkes herved for det første, at artikel 24, første punktum, i forordning nr. 44/2001 indeholder en kompetenceregel, som er baseret på sagsøgtes fremmøde, for alle tvister, hvor kompetencen hos den ret, for hvilken sagen er indbragt, ikke følger af andre bestemmelser i denne forordning. Denne bestemmelse finder også anvendelse, når en sag er blevet indbragt for retten i strid med forordningens bestemmelser, og indebærer, at sagsøgtes fremmøde kan anses for en stiltiende accept af, at den ret, for hvilken sagen er indbragt, har kompetence, og dermed som en udvidelse af dennes kompetence (dom af 20.5.2010, ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, præmis 21, og af 27.2.2014, Cartier parfums-lunettes og Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, præmis 34).

32 For det andet bemærkes, at forordningens artikel 24, andet punktum, fastsætter undtagelser til reglen fastsat i bestemmelsens første punktum. I henhold til andet punktum foreligger der bl.a. ikke en stiltiende udvidelse af kompetencen hos den ret, for hvilken sagen er indbragt, såfremt sagsøgte fremsætter en indsigelse om, at retten er inkompetent, og således giver udtryk for sin modvilje mod at acceptere denne rets kompetence (dom af 20.5.2010, ČPP Vienna Insurance Group, C-111/09, EU:C:2010:290, præmis 22, og af 27.2.2014, Cartier parfums-lunettes og Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, præmis 35).

33 Domstolen har med henvisning til sin retspraksis vedrørende Bruxelleskonventionens artikel 18 – en bestemmelse, som i det væsentlige er identisk med artikel 24 i forordning nr. 44/2001 – allerede fastslået, at anfægtelsen af kompetencen for den ret, for hvilken sagen verserer, kun kan være til hinder for udvidelsen af kompetencen, hvis sagsøgeren og denne ret sættes i stand til fra begyndelsen af sagsøgtes forsvar at forstå, at denne har til hensigt at modsætte sig kompetencen. Det samme gør sig gældende i tilfælde af, at sagsøgte i det første svarskrift nedlægger påstand om såvel rettens kompetence som om sagens realitet (dom af 27.2.2014, Cartier parfums-lunettes og Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

34 Det følger heraf, at den omstændighed, at sagsøgte i sit første svarskrift utvetydigt har anfægtet kompetencen for den ret, for hvilken sagen er indbagt, er til hinder for en udvidelse af kompetencen som omhandlet i artikel 24, første punktum, i forordning nr. 44/2001, uden at det har betydning, om denne anfægtelse er den eneste genstand for dette svarskrift eller ej.

35 I det foreliggende tilfælde ændrer den omstændighed, at BMW i sit første svarskrift ved Tribunale di Napoli (retten i Napoli) ikke alene har anfægtet denne rets kompetence, men ligeledes gyldigheden af forkyndelsen af stævningen og Acacias fuldmagt, ikke ved det forhold, som i øvrigt ikke er bestridt, at BMW udtrykkeligt og uden den mindste tvetydighed har anfægtet denne rets kompetence i dette svarskrift. Som det er bemærket i denne doms præmis 32 og 33, er formålet med artikel 24, andet punktum, i forordning nr. 44/2001 at forhindre udvidelse af kompetencen, såfremt sagsøgte i sit første svarskrift giver udtryk for sin modvilje mod at acceptere kompetencen hos den ret, for hvilken sagen er indbragt. Denne bestemmelse kan således ikke fortolkes således, at i en situation som den i hovedsagen foreliggende, hvor en formalitetsindsigelse om, at den ret, for hvilken sagen er indbragt, mangler kompetence, klart er fremsat in limine litis, skal denne udtrykkelige anfægtelse af kompetencen som anført af Acacia betragtes som en stiltiende accept af kompetencen med den begrundelse, at den pågældende indsigelse alene er fremsat subsidiært i forhold til andre formalitetsindsigelser fremsat in limine litis.

36 Henset til ovenstående bemærkninger skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 24 i forordning nr. 44/2001 skal fortolkes således, at en formalitetsindsigelse om manglende kompetence hos den ret, som sagen er indbragt for, der er blevet fremsat i første svarskrift, men subsidiært i forhold til de øvrige formalitetsindsigelser, der er fremsat i samme processkrift, ikke kan betragtes som en accept af denne rets kompetence og således som en udvidelse af kompetencen i henhold til denne bestemmelse.

Det andet og det tredje spørgsmål

37 Med det andet og det tredje spørgsmål, som skal undersøges samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 82 i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at hvis sagsøgte har sin bopæl i en medlemsstat i Den Europæiske Union, kan søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse, som omhandlet i denne forordnings artikel 81, litra b), alene indbringes for EF-designdomstolene i denne medlemsstat.

38 I denne forbindelse skal det først bemærkes, at på trods af princippet om anvendelse af forordning nr. 44/2001 på søgsmål vedrørende et EF-design er anvendelsen af visse bestemmelser i denne forordning på sager, der er et resultat af de i artikel 81 i forordning nr. 6/2002 omhandlede søgsmål og modkrav, udelukket i medfør af denne sidstnævnte forordnings artikel 79, stk. 3.

39 I betragtning af denne udelukkelse følger EU-designdomstolenes kompetence, der er fastsat i artikel 80, stk. 1, i forordning nr. 6/2002, til at træffe afgørelser i søgsmål og om modkrav, der er omhandlet i denne forordnings artikel 81, af de regler, der er fastsat direkte ved denne forordning, som udgør lex specialis i forhold til de regler, der er fastsat ved forordning nr. 44/2001 (jf. analogt dom af 5.6.2014, Coty Germany, C-360/12, EU:C:2014:1318, præmis 27, og af 18.5.2017, Hummel Holding, C-617/15, EU:C:2017:390, præmis 26).

40 Det følger dernæst af selve ordlyden af artikel 82 i forordning nr. 6/2002, at hvis sagsøgte har sin bopæl i en medlemsstat i Den Europæiske Union, skal søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse, som omhandlet i denne forordnings artikel 81, litra b), indbringes for EF-designdomstolene i denne medlemsstat, medmindre der er indgået en værnetingsaftale som omhandlet i artikel 23 eller 24 i forordning nr. 44/2001, idet sidstnævnte bestemmelser har erstattet Bruxelleskonventionens artikel 17 og 18.

41 Endelig bemærkes, at bortset fra tilfælde af litispendens og indbyrdes sammenhængende krav er der ingen kompetenceregler i nogen bestemmelser i forordning nr. 6/2002 ud over forordningens artikel 82 eller i nogen bestemmelser i forordning nr. 44/2001 ud over dennes artikel 23 og 24, som kan finde anvendelse på søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse som omhandlet i artikel 81, litra b), i forordning nr. 6/2002. Hvad særligt angår artikel 22, nr. 4), i forordning nr. 44/2001, hvis relevans den forelæggende ret er i tvivl om, skal det bemærkes, at anvendelsen af denne bestemmelse, som erstattede Bruxelleskonventionens artikel 16, nr. 4), på sager, der er et resultat af de i artikel 81 i forordning nr. 6/2002 omhandlede søgsmål og modkrav, er udelukket i medfør af denne sidstnævnte forordnings artikel 79, stk. 3, litra a).

42 Følgelig skal det andet og det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 82 i forordning nr. 6/2002 skal fortolkes således, at hvis sagsøgte har sin bopæl i en medlemsstat i Den Europæiske Union, skal søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse, som omhandlet i denne forordnings artikel 81, litra b), indbringes for EF-designdomstolene i denne medlemsstat, medmindre der er indgået en værnetingsaftale som omhandlet i artikel 23 eller 24 i forordning nr. 44/2001, og med forbehold for tilfælde af litispendens og indbyrdes sammenhængende krav som omhandlet i de pågældende forordninger.

Det fjerde spørgsmål

43 Med det fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 kan finde anvendelse på søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse som omhandlet i artikel 81, litra b), i forordning nr. 6/2002.

44 I denne forbindelse skal det blot bemærkes, at artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 har erstattet Bruxelleskonventionens artikel 5, nr. 3), og at anvendelsen af denne bestemmelse på sager, der er et resultat af de i artikel 81 i forordning nr. 6/2002 omhandlede søgsmål og modkrav, er udelukket i medfør af denne forordnings artikel 79, stk. 3, litra a).

45 Dom af 25. oktober 2012, Folien Fischer og Fofitec (C-133/11, EU:C:2012:664), som den forelæggende ret har henvist til, er afsagt i en sag, som ikke vedrører EF-design. Denne retspraksis er således ikke på nogen måde i strid med undtagelsesbestemmelsen i nævnte artikel 79, stk. 3, litra a).

46 Følgelig skal det fjerde spørgsmål besvares med, at kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 ikke finder anvendelse på søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse som omhandlet i artikel 81, litra b), i forordning nr. 6/2002.

Det femte og det sjette spørgsmål

47 Med det femte og det sjette spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om sager angående misbrug af dominerende stilling og illoyal konkurrence, som hænger sammen med et søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af et EF-design, idet medhold i disse sager forudsætter, at der forudgående gives medhold i søgsmålet for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse, henhører under den kompetenceregel, der er fastsat i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 eller under kompetenceordningen indført ved forordning nr. 6/2002. Hvis det antages, at kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 finder anvendelse på sådanne sager angående misbrug af dominerende stilling og illoyal konkurrence, har den forelæggende ret i øvrigt rejst spørgsmålet om, hvorvidt det er muligt at anlægge en »udvidende« fortolkning af bestemmelserne om sammenhængende krav i artikel 28 i forordning nr. 44/2001, hvorefter det ville være muligt for sagsøgeren at indbringe ikke alene sager om sådanne krav, men ligeledes søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af EF-design, ved den ret, der eventuel havde den internationale kompetence til at påkende sådanne sammenhængende krav i henhold til denne artikel 5, nr. 3).

48 Hvad angår muligheden for at anvende kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 i en sag som den i hovedsagen omhandlede fremgår det af de præjudicielle spørgsmål samt af de forklaringer, der er indeholdt i forelæggelsesafgørelsen, at denne sag er karakteriseret ved den omstændighed, at alene en forudgående afgørelse af søgsmålets realitet for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse som omhandlet i artikel 81, litra b), i forordning nr. 6/2002, vil gøre det muligt at afgøre, om påstandene angående misbrug af dominerende stilling og illoyal konkurrence i givet fald kan tages til følge.

49 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at når påstandene angående misbrug af dominerende stilling og illoyal konkurrence nedlægges i kølvandet på et søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af et EF-design, og i det væsentlige kritiserer indehaveren af dette design for at anfægte retten for sagsøgeren i sagen om fastslåelse af, at der ikke foreligger krænkelse, til at fremstille kopier af det pågældende design, skal afgørelsen af, hvilken ret der er kompetent, for hele sagens vedkommende ske på grundlag af den kompetenceordning, som er indført med forordning nr. 6/2002, således som fortolket som svar på det første til det fjerde præjudicielle spørgsmål.

50 I en sådan situation bygger sådanne påstande således i det væsentlige på den argumentation, der er rejst i forbindelse med søgsmålet for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse, hvorefter fremstillingen af kopier ikke udgør en krænkelse, hvorfor indehaveren af EF-designet skal acceptere den konkurrence, der stammer fra disse kopier. En afgørelse af, hvilken ret der er kompetent, på grundlag af reglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 under disse omstændigheder, ville bringe den effektive virkning af artikel 79, stk. 3, litra a), i forordning nr. 6/2002, som netop tilsigter at

forkaste denne regel for så vidt angår bl.a. tvister mellem fabrikanter af kopier og indehavere af EF-design vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt indehaveren af det omhandlede EF-design kan forbyde fabrikationen af de pågældende kopier, i fare.

51 I lyset af de foregående bemærkninger er det ufornødent at undersøge nærværende spørgsmål for så vidt angår fortolkningen af artikel 28 i forordning nr. 44/2001.

52 Følgelig skal det femte og det sjette spørgsmål besvares med, at kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 ikke finder anvendelse på sager angående misbrug af dominerende stilling og illoyal konkurrence, som hænger sammen med et søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af et EF-design, idet medhold i disse sager forudsætter, at der forudgående gives medhold i søgsmålet for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse.

Sagsomkostninger

53 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Anden Afdeling) for ret:

1) **Artikel 24 i Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at en formalitetsindsigelse om manglende kompetence hos den ret, som sagen er indbragt for, der er blevet fremsat i første svarskrift, men subsidiært i forhold til de øvrige formalitetsindsigelser, der er fremsat i samme processkrift, ikke kan betragtes som en accept af denne rets kompetence og således som en udvidelse af kompetencen i henhold til denne bestemmelse.**

2) **Artikel 82 i Rådets forordning (EF) nr. 6/2002 af 12. december 2001 om EF-design skal fortolkes således, at hvis sagsøgte har sin bopæl i en medlemsstat i Den Europæiske Union, skal søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse som omhandlet i denne forordnings artikel 81, litra b), indbringes for EF-designdomstolene i denne medlemsstat, medmindre der er indgået en værnetingsaftale som omhandlet i artikel 23 eller 24 i forordning nr. 44/2001, og med forbehold for tilfælde af litispendens og indbyrdes sammenhængende krav som omhandlet i de pågældende forordninger.**

3) **Kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 finder ikke anvendelse på søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse som omhandlet i artikel 81, litra b), i forordning nr. 6/2002.**

4) **Kompetencereglen i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 finder ikke anvendelse på sager angående misbrug af dominerende stilling og illoyal konkurrence, som hænger sammen med et søgsmål for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse af et EF-design, idet medhold i disse sager forudsætter, at der forudgående gives medhold i søgsmålet for at få fastslået, at der ikke foreligger krænkelse.**

Underskrifter